

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ „
Negyedévre . . . . . 2 „ „
Egy hónapra . . . . . 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hét hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzór
hirdetéseket alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

A magyar király.

Debreczen, jun. 30.

«... Reges pariter et Principes, aequali aliorum hominum mortalitatis sorti subiectos...» «Királyok és Fejedelmek szinte más emberek halandó sorsának nagy nakalávetve.»

Ezekkel az igaz szavakkal kezdődik az 1723 évi II. tcz. első szakasza, a mely törvény a Habsburg-ház nő-ágának Magyarországon való örökösödését megállapította.

És a nemzeteknél kérlelhetlenebb sors bőven és szomorúan igazolta ama készsége törvényhozás bölcsességét, mert hiszen alig van avagy tán nincsen is a világon uralkodó-család, melynek tagjain az élet és halál rettenetes törvényei annyi végzetes kegyetlenséggel uralkodtak volna, mint a Habsburgoknak hatalomban és gyászban egyaránt gazdag családjá.

A népek és királyok sorsát intéző gondviselés e család jövődjét hazánk fenállásához kötötte. Az utolsó nemzeti király halálával a világtörténeti és hazai események biztosították neki a magyar szent koronát az utódok szakadatlan láncolatában. Igaz, hogy egészen 1687-ig választó királyság volt Magyarország, de I. Ferdinánd óta mindez ideig az ausztriai ház tagja ült a magyar trónon.

És minő csodás végzet! Alig van a család tagjainak örökös királysága három évtizeden át törvényben is biztosítva, az utódok láncolata megszakadással fenyeget és ha nincsen Magyarország, a melynek hűséges Karai és Rendei készséggel iktatják vala törvénybe a leányági örökösödést — hiába való lett volna a „házi törvény“ és hiába fogadják vala azt el minden feltétel és minden fenntartás nélkül az örökös tartományok. Mert bizony elhullottak és örökre elvesztek volna ezek mindannyian, a miképen elvesztek es elhullottak a spanyol, a németalföldi és az olasz birtokok, hogy ha nincsen Magyarország, mely „életével és vérével“ király személyét és örökét egyaránt megvédelmezte.

Ez a nemzet, a mely a multak keserűségeit mindig szívesen feledte, dicsősége emlékeit mégis hiven ápolja s ezek között büszkén őrzi ama világra szóló hősi példák emlékezetét, a melyek mind sorra bizonyítják, hogy Magyarország nélkül a felséges osztrák ház maga is csak a multak emlékeiben uralkodnék...

A nemzet tehát hű volt királyához mindig és csak égrekiáltó törvény- és alkotmánytörés, hazaárulás és hitszegés

legyőzhetetlen keserűsége s az igazságos önvédelem megtorló ereje volt az, a mi az ónodi és a debreczeni országgyűlésen megnyilatkozott. De mind a kétszer visszatért a nemzet a dynastia iránti kiengesztelődés útjára. Sadova és Königrätz után is, feledve mindazt a bosszuért kiáltó bünt, melyet az uralkodó nevében hóhérai elkövettek — megmentette ismét és biztosította Ausztria fenállását.

De a nagylelkű és a hős magyar nemzet vitészségével és önfeláldozó hűségével csak külső megtámadásokkal szemben védelmezheti meg királyának ugynevezett örökös tartományát. A belső bomlás és a szétférése nincsen a hatalma... Külső megtámadás a magyar államférfiu bölcsességével megkötött szövetség folytán most nem fenyegeti Ausztriát, de a belső feloszlás ijesztő tünetei mindegyre szaporodnak s ha majd elérkezik a nagyszerű halál, az ellen nem lesz orvosság sem az 1723-ki sem 1867-ki törvényekben.

De a magyar nemzet és a magyar állam élni fog akkor is és királyához hű marad akkor is. A magyar nemzet a törvényt mindenkor megtartotta és mindenha féltő gondossággal ügyelt a királyi ház javára s éppen azért aggodalommal tölthetik el most is a legutóbbi napok s a természet erejénél fogva — adja Isten bár minél távolabb bekövetkezendő, de mégis feltartóztatlanul közeledő — jövődjé eseményei.

Örök időkre szánt eskü hangzott el tegnapelőtt a bécsi Burg termében. Közjogi tudósaink engedelmes, jámbor czéhe zengi rá az Áment s azt akarja elhíttetni, hogy ez az eskü Magyarországot is kötelezi. Hogy a magyar nemzet ne tekintse királynéjának, a ki királyának felesége, királyfinak királyának a fiát! Ilyen természetellenes törvényt nem foglal magában a magyar Corpus Juris.

Hiába hivatkoznak a „Haus-Gezetz“-re. Magyarországon, hol a nő férjét rangban és állásban is követi, hol a születendő gyermekeknek csak javára és nem hátrányára lehetőség s jogilag kötelező nyilatkozatokat tenni: a nemzet egész jogéletével, összes fejlődésével és hagyományával ellenkező ilyen családi szabályozás érvényes nem lehet.

Az osztrák házi törvény nem magyar törvény s az egyenrangú házasságból való származás a magyar korona öröklésének nem feltétele, bármint akarnák ezt az 1723. évi I. tvcz. 3. és 4-ik és az ugyanazon évi II. tvcz. 7. szakaszából kimagyarázni, a melyek pedig

az örökös tartományok részére kiadott szabályzatra csak az „elsőszülöttségi sor“ s a fokok hasonlósága mellett azon egy vonal férfi ivadékának előjoga tekintetében, „in graduum aequalitate, ejusdem Lineae Praerogativae Masculorum ratione“ hivatkozik.

Egyébként pedig közjogunk összes fundamentális igazságainak felforgatása nélkül az 1723 évi I. és II. törvény cikkekétől nem lehet külön választani az ugyanazon évi III. t. cikket, melyben a király az ország minden jogait, szabadságait, törvényeit és helybenhagyott törvényes szokásait újból megerősíti. Ezekkel pedig a legújabb bécsi eskü semmiképen össze nem egyeztethető, valamint szilárdan áll es megtámadhatatlanul állami léteünk amaz egyetlen biztos alapja, hogy hazánknek semmiféle rajta kívül álló akarat, tehát a felséges Habsburg családnak bevett — azonban a nemzettel soha még csak nem is közölt házirendje is — törvényt nem szabhat.

Csodálat és tisztelet érzése fogja el lelkünket ő Felsőge nagylelkű elhatározása iránt, mikor látjuk, hogy szenvedésekben és megpróbáltatásokban gazdag életének alkonyán, szabadon engedi koronái örökösének, hogy szívének tisztia vágyát követhesse. Hódolat és magasztalás illeti meg a jövődjé magyar királyt, már most is, hogy szakitva a zsarnok előítélet hagyományával, lelkének eszményi szózatát követi s nem hajlik meg a családi érdek parancsa előtt, azonban minde csodálat és tisztelet, hódolat és magasztalás egyoldalu és alacsony hízeltetés csupán, ha nem párosul vele a magyar nemzet és magyar állam érdekeinek legszentebb oltalma.

Ez az oltalom pedig a magyar törvény és csak is a magyar törvény legszigorubb megtartását követeli. És ez az oltalom nemcsak a nemzetnek, de a királyi háznak is egyedül biztos oltalma, mivelhogy az egymásután következő események tanúsága szerint eljöhét az idő, mikor nem lesznek örökös tartományok és nem lesznek többé ausztriai főherczegek, de az ezeréves Magyarország állni fog akkor is és dicsőségés koronáját viselni fogja a magyar király.

B. S.

A trónörökös nyilatkozata.

Csütörtökön ment végbe a bécsi császári palotában a meghívott miniszterek, államférfiak és titkos tanácsosok jelenlétében az ünnepélyes aktus, melynek folyamán Ferencz Ferdinánd trónörökös fogadalmat tett arra, hogy Chotek grófnóval kötendő morganatikus házassága után az ural-

kodó család házi törvényeit tiszteletben fogja tartani, vagyis leendő gyermekeit a trónra jogosultságból már most kizárja.

A trónörökös nyilatkozatának szövegéről a következő:

»Mi Ausztria-Este-i Ferencz Ferdinánd Károly Lajos József Maria főherceg stb. ki nyilatkozatjuk, hogy szilárd és jól megfontolt elhatározásunk chotkowi és wognini Chotek Zsófia Maria Jozefina Albina grófnővel, csillagkeresztes hölgyvel, Istenben boldogult Chotkowi és wognini Chotek Bohuslav gróf, Ő császári és apostoli királyi Felsege belső titkos tanácsosa, kamarása és főpalczamesterének ennek Istenben boldogult neje, született wchinitzi és tettau Kinsky Vilma grófnő, csillagkeresztes hölgy és palota ölgynök, leányával házasságilag egybekelni. Ezen házassági egybekeléshez, a fenséges uralkodóházban ősidőktől fogva fennálló szokás és a bennünket kötelező házi törvények határozmányainak megtartásával, Ő császári és apostoli királyi Felsege, I. F e r e n c z J ó z s e f dicső-egészen uralkodó császárnak és királynak, felséges nagybátyáknak, mint az egész uralkodóház legfőbb felséges fejének beleegyezését kikértük és Ő Felsege azt, mint kegyes és jóakaró érzelmeinek újabb tanujelét legkegyelmesebben megadni méltóztatott. Mielőtt azonban a házassági frigyét megkötönök, hivatkozással a fenséges uralkodóház fent érintett házi törvényére, a melynek határozmányait, még különösen a jelen Általunk köteendő házasságra vonatkozólag egész tartalmában elismerjük és Magunkra nézve kötelezőeknek kijelentjük. — indittatva érezzük Magunkat kimondani és megálapítani, hogy Chotek Zsófia grófnővel való házasságunk nem egyenjogu, hanem morganatikus házasság és mostanra és minden időkre annak tekintendő, a minek folytan azon jogok, tisztességek, címek, czimerek, előnyök stb., amelyek egyenjogu hitvestársakat és a főherceg uraknak egyenjogu házasságából származó utódait megilletik, sem hitvestársunkat, sem Isten áldásával ezen házasságunkból remélhető gyermekeinket és azok utódait meg nem illetik és általuk sem nem igényelhetők, sem nem igényelendők. Különösen elismerjük és még világosan is kijelentjük, hogy a fentemlített házasságunkból származó gyermekeinket és azok utódait, miután ők nem tagjai a legmagasabb uralkodóháznak, nem illeti meg a trónöröklési jog a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokban, tehát az 1723. évi I. és II. törvényzikk értelmében a magyar korona országában sem és azok a trónöröklési rendből ki vannak zárva.

Szavunkkal kötelezzük magunkat, hogy jelen nyilatkozatunkat, — jelentőségének és horderejének teljes tudatában — minden időkre úgy Magunkra, mint hitves tarsunkra és ezen házasságból származó gyermekeinkre és azok utódaira nézve kötelezőnek elismerjük, és sohasem kíséreljük meg jelen nyilatkozatot visszavonni, vagy bármit foganatba venni, a minek cselja lenne, annak kötelező erejét meggyöngyíteni, vagy megszüntetni.

Jelen két példányban kiállított nyilatkozatunk megerősítésére ezen okmányt sajátkezűleg aláírtuk és főhercegi pecsétünkkel el láttuk.

Kelt Bécsben, 1900. június hó 28-án.

A meghurezott főispán.

— Öllözás a többi lapokból. —

A címeket, rendjeleket, melyek iránt mi absolute semmi tisztelettel nem viseltünk, mert azokat öreg gyerekek értéktelen játékszereinek s a demokratikus felfogással merőben ellentétes üres csecsebecséknek tekintjük: tudvalevőleg a főispánok meghalgtatásával s előterjesztése szerint szoktak osztogatni.

Dicséretére legyen mondvá a mi főispánunknak, ezzel a jogával csak igen ritkán él; s csak néha-néha kavargja fel a debreczeni polgárok józan felfogását s jó ízlését egy-egy

rendjel vagy kutyabőr vadászat, mikor itt — a polgárok városában — ily hiúságos semmisséggel akarja magát egyik ember a másiktól megkülönböztetni.

A koronás arany érdemkereszt egyike azoknak a cifraszágoknak, melyek a legmagasabb kitüntetés tanujelü; ezt az érdemkeresztet a királyi istállóban sok évig működött udvari kocsisoknak, éveken keresztül kitartó jó gyomormorral bezupazott őrmestereknek még a Bachszisztema idejéből leltár kedvezménye mellett örökségül nyakunkon maradt kiszolgált beamtereknek, legutóbbi időben pedig — mivel hogy k e r e s z t — tehát jó öreg kálvinista tanítóknak szokák adogatni. Utóbbi esetben nyomtaték-képen kidukál meg Wlassicsnak is egy elmaradhatatlan levele.

Ki ne ismerné városunkban a jó Gaszner Károly bácsit, ki valamikor pontos kereskedő volt, jelenleg pedig az osztrák-magyar bank debreczeni fióktelepének évek óta lelkiismeretesen működő váltó-cenzora. Ezt a közös bankot — addig is, míg az önálló magyar nemzeti bankkal szétrobbantanánk — jelenleg nagyon népszerűsítik a magyar vidékeken s legközelebb például az új bankormányzó B i l i n s k y még a Hortobágyra is eljött népszerűsködni s kesergett a Racz Károly lengyel-hymnusa mellett; pedig kötve higgyünk a komanak, hamis a német, még ha lengyel is.

Az osztrák-magyar bank ezen portálásával áll összefüggésben a Gaszner Károly »kitüntetés«-e, melyért a jóságos és egyszerű öreg ur bizonyára soha egy lépést sem tett, s legkevésbé vagyott arra, hogy a nyakába sózott érdemkeresztet parádé mellett adják át neki.

A »Nemzeti Ujság« című krajezáros pesti lap, melyet a városunk nyomdájában készülő egyik helybeli lap kiadója terjeszt városunkban, erről az ügyről ir tegnapielőtti számában s következő rendkívül erős támogatást intézi főispánunk ellen, melyet az ügy miben állásának megismertetése vegett a nélkül közlünk, hogy azzal solidaritást vállalnánk már csak azért is, mert mi az érdemkereszteknek sem egyszerű, sem ünnepélyes átadásaira nem sokat hederítünk.

»Csak egy főispán.

Debreczen városának és Hajdu varmegyének főispánja, gróf Dégenfeld József ur furcsa ember lehet. Eddig nem igen tudtunk többet róla annál, hogy főispán és Tisza Kálmánnak sógora. Olyan dolgot nem igen cselekedett, hogy érdemes lett volna tudomást venni róla Hajdumegye határain túl is. Most sem valami országgraszoló nevezetességű cselekedetnek alkalmából foglalkozunk a főispán uri személyével; csak Debreczenben sikerült közfelháborodást okoznia. De az eset jelentéktelensége mellett annyira jellemző, hogy méltó a följegyzésre annyiban, a mennyiben megmutatja, hogy milyen suta észjárású uri emberre van bizva az ország legmagyarabb varmegyéjének és egyik legkivalóbb magyar városnak a kormányzása.

Debreczeni tudósítónk így mondja el az esetet: A helybeli osztrák-magyar bankfiók egyik cenzora, Gaszner Károly, Debreczen város egyik legelőkelőbb és legérdemesebb kereskedője hramincz év óta viseli már ezt a tisztelet az osztrák-magyar bank legnagyobb forgalmu magyar vidéki intézeténél. Ebből az alkalomból hogy működésének harminczadik évét betöltötte, a király a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki Gaszneret. A kitüntetésjelvényét és a hozzávaló okmányokat gróf Dégenfeld főispánunk küldték meg kézbesítés végett.

A főispán fogta a keresztet és az okmányokat, odaadta a hajdujának és elküldte a bankfiók főnökének, hogy ő meg küldje el Gasznernek. A főnök nagyon megütközött ezen

a kurta eljáraton és sietett a főispánhoz. — Elmondta neki, hogy Debreczenben és más vidéki városban is nem úgy szokás ez, ha ezüsterdemkeresztet kap egy régi hű cseléd, annak is ünnepiesen szokta átadni az illető város vagy járás első embere, ott ahol főispán van, a főispán.

Elmondta, hogy a kitüntetés híre az egész városban milyen örömet okozott annál a közbecsülésnél fogva a mely Gaszneret környezi, hogy nagy visszatetszést fog szólni ez a ridég elbanás. Próbálta kapacitálni a főispánt; hogy találjon valami méltóbb formát az átadásra. A főispán azonban vállat vont:

— Ezem ágában sincs. Végre is kicsoda kicsoda az a Gaszner?

— Debreczennek egyik legkivalóbb kereskedője.

— Csak kereskedő! — szölt a gróf ur fiymálva.

Es ezzel az ügyet a maga részéről befejezettnek nyilvánította.

A bankfiók erre elment a debreczeni kereskedelmi társulat elnökéhez, és őt kérte meg az érdemkereszt ünnepies átadására, ami azután meg is történt. A főispán furcsa viselkedésének híre azonban elterjedt a városban és mindenütt nagy megbotránkozás támadt mi-tia. A főispánnak különben is gyenge lábón álló népszerűségét ez az eset alaposan megroggaltta.

Eddig szöl tudósítónk híradása. A mi minket illet, holmi dekorációk dolgával nem sokat törődünk. És a parádékért sem lelkesedünk nagyon. A demokratikus felfogás mindenféle c fra rendjelet és egyéb ilyen kitüntést egyarant kevésre bescsül. Mi csupán a főispán illetlen eljárásán ütközök meg. Ez az indigéna évtizedek óta él egy nagy magyar városban, a melynek legnagyobb ereje és egnagyobb ékessége; értelmes, dolgozó, büszke polgársága; ez az elsőrangú magyar típus, a mely hatalmas fajj erényeit évszázadok óta ragyogtatja a kálvini-ta Róma kulturális és gazdasági erejében, haladó szellemi, társadalmi, és üzleti életében. Ennek a városnak a kereskedelme is magyar és épen ez a ritka, speczialis érdeme, hogy megmutatja ebben, hogy a magyarság mindenre képes. Ősi magyar patriczius családok foglalkoznak kereskedéssel Debreczenben nemzedékről-nemzedékre. És ezt a társadalmi osztályt meri lenézni gróf Dégenfeld József főispán.

Es le meri nézni pökendi módon ma, mikor nem a rang, nem a foglalkozás, nem a vagyon, hanem belső tartalom adja meg az ember értékét. Nem úgy van ma már, mint abban az időkhben, mikor elég volt grófnak lenni, hogy ember legyen az ember. Elegendő volt főispánnak lenni, hogy hasra vágódjék előtte az alazatos nép.

Ma úgy áll a dolog, hogy nem elég sem az egyik, sem a másik. De nem is szükséges a megbecsülésre. Meg lehet azt érdemelni másképp is. Lám, az a kereskedő, a kit a főispán ur úgy lekicsébbített, nemcsak kereskedő, hanem derék munkás polgár létére osztályosa polgártársai becsületének, szeretetének. Ellenben kicsoda-micsoda gróf Dégenfeld József ur?

Csak egy gróf. Csak főispán.»

Többi laptársaink után adjuk a czáfolatnak szant két következő nyilatkozatot:

A »Nemzeti Ujság« f. 1900. évi június 28-iki 178. számában egy cikk jelent meg, »Csak egy főispán« czim alatt, melyben előt-m ösmertelen czikkiró, igénytelen személyiséget emít fel, mit neki egyáltalában meg nem köszönök, a személyemet illető részétől eltekintve, az igazság és méltányosság érdekében tartozom azon nyilatkozattal és kijelentéssel, hogy az érdemkeresztet átadása az én saját kerésem és kívánságom folytán történt az Osztrák-Magyar Bank helybeli fiókjának főnöke közvetítésével.

Meg vagyok ugyan gyöződve, hogy a főispán ur ó Méltósága az én védelmemre nem szorult és legmélyebb sajnálatom az megbotránkozásomat fejezem ki, hogy ezen ügyben, minden ok nélkül, méltatlanul és ártatlanul

mindegy, mivel a nazarénusok és baptisták között lényeges különbség van. A nazarénusok nem fognak fegyvert, nem szentelik a vasárnapot s nagybárá nem beszélnek nyíltan embertársaik előtt a bibliából hivatkozván Jézusnak ama mondására: »Ne adjátok azt, ami szent az ebeknek.« A baptisták ellenben engedelmesebbek a felsőbb hatalmasságnak, a teremtéskor elrendelt nyugalom napot megtartják s embertársaikat Isten igéjével a megtérésre a megjobbulásra felszólítják. Ezekből látható, hogy az igazság ellen komoly vétséget követ el, ki a baptistákat nazarénusoknak nevezi.

Vagy mindezeket tudva csak csupán gunybol nevezi a »Debrecezen« nazarénusoknak a baptistákat? Ez esetben a »Debrecezen« ön-maga ellen vét.

Tudomásom szerint e lap a »Szabadság, egyenlőség, testvériség« zászlója mellett harcol e így nem illő, ha a gunyolódók táborához sorakozik.

A testvériség eszméje személy válogatás nélkül részesít szeretetben mindenkit.

Továbbá a nevezett nem szolgáltatott okot arra, hogy »zenebonásnak« neveztesék. Az ő neje meghalt. Neki jogában állott bármely egyház szertartása szerint is eltemetni vagy egyáltalában semminemű egyházszer-társául eltemetni.

Ha ő — nem a nazarénus módra a mint gunyosan megvan jegyezve, hanem — a baptisták szertartása szerint akarta eltemetni, ezért éppen nem »zenebonás« csak egyszerűen szabad rendelkezési jogát akarta gyakorolni, — és ez olyan különös nálunk?

Ha a »Debrecezen« az igazság diadala jutásának eszköze, úgy minden oldalról védelmeznie kell azt. Hogy tekintetes szerkesztő ur erre kellő gondot fordít, arról teljesen megvagyok győződve, éppen ebből kifolyólag bator vagyok felkérni arra, hogy a szóban forgó közlésnél előfordult vétséget — mely csakis rossz akaratú félreértésből származhatott — méltóztassék helyre hozni.

Alázatos szolgálója

Orosz István

A Böszörményi baptista gyülekezet egyik tagja.

Baptista felebarátunk fenti cikkének szó szerint való közlésevel azt hiszem, teljes bizonyítékát szolgáltatott annak, hogy mint a lekiismereti szabadság feltétlen híve, sőt harcossá tisztelünk és védünk minden vallást, ha az hazánk jólétével ellentétben nem áll. — Igazságszeretletünkkel fogva pedig az ellenvelemény előtt is szívesen meg nyitjuk hasabjainkat.

De uram, uram, tisztelt Orosz István, baptista felebarátom uram! adós méltóztatott maradni a felelettel arra nézve: igaz-e, hogy Sz. Szabó polgártársunk istenben megboldogult neje halálán ágyán — mint jó református nő — urvacserét vett s szokolnok Gyerson h.-böszörményi ref. lelkész ur előtt kifejezte abbéli vegező akaratát, hogy őt, mint illik, — református szertartás szerint temessék el.

Őn azt mondja: nevezett hitsorsosunknak jogában állt bármely egyház szertartása szerint temettetni nejét, sőt egyáltalában mellőzni az egyházi szertartást.

Igaz. De hát oly gyöngye erkölcsi alapon allana a baptista felfogás, mely elejti, tiszteletben nem tartja a haldokló utolsó óhaját? Oly türelmetlen volna a baptista felekezet, hogy a más felekezethez tartozó elhunyt hitvestárs kifejezett óhaját is ridegen mellőzné s a vallás és kegyelet kötelességei elől elzárkóznék?

Nem jó dolog a türelmetlenség, baptista felebarátom! mert a rossz példa ragadós s többet árt a türelmetlenség felköltése önmagának, kezdet nehézségeivel küzdő új felekezetnek, mint az Önök türelmetlensége a többi egyházaknak.

Am enyhítsék Önök lelki szomjukat, a mint azt hitük és legjobb meggyőződésük su-

galja; de viseltessenek tisztelettel mások val-lása s a haldokló utolsó óhajátának megtar-tása, valamint a hitvesi hűség és kegyelet írott törvénybe nem foglalt, de a szívbéli jó-ságból önként folyó kötelességei iránt. Ha ezeket tiszteletben nem tartják: Önök sem tarthatnak számot boldogulásra; sőt előre haladásuk útjában találják nemcsak a józan gondolkodásnak karhozható itéletét, hanem a törvény és állami rend egész apparátusát.

Szerk.

H I R E K.

* A debreczeni polgári kerékpár egyesület versenye. A debreczeni polgári kerékpár egyesület holnapi versenye iránt ország-szerzte nagy az érdeklődés. A fővárosból és a vidékről számos kerékpáros jelentette be a versenyen való részvételt. A polg. K-rek-pár-egyesület elnöksége pedig lazassal készíti elő a verseny minden részét, előre mondhatjuk, hogy oly fényes kerékpár ünnep, mint a holnapi lesz, még nem volt Debreczenben. A jegyeket már jórészt elkapkodták, az esti vacsorán és táncmulatságon is nagyszámúan vesznek részt. Érdekesnek tartjuk közölni a azok névsorát, kik a holnapi versenyre neveztek.

Budapestről, Coodor kerékpár-egyesület. Püspöki Sándor, nevezett megnyitó vendégek, nyeretlenek, fő és Magyar időfutam versenyek-ben. Budapesti kerékpár egyesület részéről, Gyurkóczy Károly, nevezett Megnyitó, vendégek fő és Magyar időfutam versenyekre.

Videkről: Nagyvárad kerékpár egyesület. Barna Géza, Megnyitó, vendégek, fő és Magyar időfutam. Barna Tibor Megnyitó, főverseny és Magyar időfutam. Sichert Ede, Vendégek versenye és Magyar időfutam. Zavadzsky Samu Vendégek, főverseny és Magyar időfutam. Erdődi Andor, Vendégek és nyeretlenek versenyen. Karolyi Antal Nyeretlenek versenye. Beck Nándor Seniorok versenye. Kuaner Károly Seniorok versenye. Levay Marion Seniorok versenye. Schönfeld Samuel, Seniorok versenye.

Helyből, Debreczeni kerékpár egyesület Hajnal Rezső, Megnyitó, vendégek, nyeretlenek és Magyar időfutam. A Polgári Kerékpár Egyesület részéről, Kövessy Rezső, Megnyitó, főverseny, Egyleti, Magyar időfutam. Lehman Gusztáv Megnyitó, főverseny, Egyleti, Magyar időfutam. Ehrenreich Jenő, Megnyitó, főverseny, Egyleti, Magyar időfutam. Bozóky Imre, Megnyitó, főverseny, Egyleti, Magyar időfutam. Veres József, Seniorok versenye. Vági Izso, Seniorok versenye. Kis Ignác Seniorok versenye. Ezek szerint az egyes versenyekre neveztek.

Megnyitó verseny. 9 (Bpest 2, N.-Várad 2, Helyből 5.) I. Debr. K. E. Vendégek versenye 7 (Bpest 2, N.-Várad 4, Helyből 1) D. K. E. Nyeretlenek versenye 4 (Bpest 1, Nagyvárad 8 Helyből 1) D. K. E. Főverseny 9 (Bpest 2, N.-várad 3, Helyből 4) Egyleti versenye 4 (Helyből 4) Magyar időfutam 11 (Bpest 2, N.-Várad 4, Helyből 5) 1. D. K. E. Seniorok versenye 6 (Nagyvárad 3 Helyből 3)

* Isteniszteletek. Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban az isteniszteleket a következő lelkészek végzik: Nagytemplomban: Fehér Gyula s. lelkész, Kistemplomban: Dicsőffy József, Kossuth-utcai templomban: Mitrovics Gyula, Ispolyi templomban: K. Tóth Kalmán.

Az ág. hitv. evang. templomban, d. e. 10 órakor, Bóór Jenő, helyettes-lelkész tart isteniszteleket.

* A debreczeni dalárda Szatmáron. A szatmari dalegylet ma este jubilált. Jubileumára meghívta a vidéki városok dalegységeit is. A jubileumi ünnepségen részt vesz a debreczeni dalegylet is. A vidéki dalegységek Debreczenben gyülekeztek s innen utaztak ma délután Szatmárra. A dalegyletek a város háza előtt gyülekeztek s zenekísérettel mellett vonultak ki a vasúthoz.

* Harminczéves tanári jubileum. Martiró Konrád a hazafias piarista rend debreczeni hazának tagja és tanára, tegnapelőtt ülte csendben, tanártársaitól ünnepelve tanári működésének 30-ik fordulóját. A kiváló tanárt, ki harmincz éves pályáján a kötelességudás mintaképe volt, W l l a s s i c s Gyula kultuszminiszter üdvözölte megleghangú levélben. Mi is melegen üdvözöljük a jubilánst, s kívánunk erőt és kitartást a jövőre.

* Varga Sándor urat, ki hozzám e hó 10 én közügyben levelet intézett s a lakását nem írta meg, fölkérem, hogy látogasson meg a jövő jul. 2-5-ikén d. e. 1/29 órakor. Dicsőfi József, (Széchenyi-u. 4.)

* Beiratások a főreáliskolánál. A debreczeni állami főreáliskolában az alsó négy osztályba a felvételeket július hó 1. 2. es 3. napján tartjuk meg. Minthogy ezen osztályok ba felvételre rendszerint többen jelentkeznek mint a mennyit tantármeinkben szabályszerint és kenyelmesen elhelyezhetünk, már most figyelmeztetjük a tanuló ifjúságot, hogy felvételre egészen biztosan csak azok számithatnak kik a beiratasra kellő i óben vagy most a tanév bezárasa után azonnal jelentkeznek. — A beiratsnál 9 korona 70 fillér felvételi díjait kell fizetni, a legutóbb kapott iskolai bizonyítványt, a születési anyakönyvi kivonatot és az újra oltási igazolványt beadni.

* A kereskedelmi és iparkamara piacz utcai szék hazának kiépítésére beérkezett ajánlatok felett folyó hó 26-an döntött a kamara házépítő bizottsága és pedig a következőképen: A kőműves munkát kapta a Stegmüller és Szikszay társvállalkozó cég 52.752 korona 42 fillér ár mellett, a kőfaragó munkát Beck Samuel 8112 korona 14 fillérért, a szobrász munkát Tóth András szobrász 2700 korona és 70 fillérért, a vízvezetési munkát Knuth Károly 4477 korona 14 fillérért, a mázólo munkát Thieszen H. és fia 1341 korona 78 fillérért, a badogos munkát Kerékgyártó Sándor 2501 korona 35 fillérért, a vasnemű munkát Piros Bela lakatos 9738 korona 57 fillérért, az asztalos munkát Ná d i Rezső 8669 korona 48 fillérért, a lakatos munkát Bartha Mihály és tarsai 2443 korona 53 fillérért, az ácsmunkát Horvath József 6378 kor. 90 fillérért, a szobafestő munkát Thieszeő H. és fia 2465 koronáért, az üveges munkát Lam Sándor 1801 korona 03 fillérért és végül a kályhák szállítást Balogh Mihály 2349 korona 40 fillérért. A vallati feltételek szerint a kétemelet s palotának folyó év november 1-én tető alatt kell lenni s ugy az üzlethelyiségek valamint az egész épületeken levő lakosztályoknak a jövő évi május 1-re teljesen lakható állapotban készen kell lenniök. Az építkezés vezetésével és a felügyelet [gyakorlásával Tóth Istvan építész bízott meg.

* Halálozás. Polgár Bihari László mint férj, ugy maga, mint rokonai özv. Vass Palne mint nagynéne, egyetlen unokanővére Vass Margit ferjével Harsányi Sándor turkevei ref. lelkész-szel, gyermekeivel, unokáival és az egész rokonság mélyen megszorodott szívvél jelentik a jó nő s szerető rokonnak nehaj Komáromi Zsuzsanna polg. Bihari Lászlóné asszonynak élete 68-ik, boldog házassága 39. évében hosszas szenvedés után f. hó 29-én történt csendes elhunytat. Kedves halottunk hült tetemei f. évi jul. 1-56 napján d. u. 3 órakor fognak Péterfia utcai 23. sz. házunktól a ref. nagytemplomban tartandó gyászima után a péterfia utcai temetőben a siri nyugalomnak átadatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket bánatos szívvél meghívjuk. A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

* Elszámolás a »Debrecezeni Polgári Kör« által 1900 évi június hó 16-an rendezet jünálison történt bevételekről és kiadásokról. Bevetel volt: Jegyekből 353 kor., felülfizetések-ből 118 kor., együtt 471 korona. Kiadás volt: 301 kor., 74 fillér. Maradvány 169 korona 26 fill. Ez alkalommal a következők fizettek felül: Roncsik Lajos 12 koronát, Simonffy Imre 10 kor., Oláh Károly 6 koronát, Bíró Géza 6 koronát, Komlóssy Arthur és Rózsa Janos 5—5 koronát, Szücs Kalman, N.

N. Halász Izidor, Dr. Magoss György, Harsányi János, Horváth János építő mester, Biczó Gyula, id. Kéký Sándor, David Mihály 4—4 koronát, Nagy Lajos, Szabó Kálmán jzö, Király Gyula, Kernáts Gyula, ifj. Banyai István, Ábrahám László, Káposztás Imre, Komlóssy Mihály 2—2 koronát, N. N. Katona József, Kovács József, Kovács László, ifj. Bérassy Mihály 1—1 koronát. Fogadják a felülfizetők halás köszönétünk. A rendezőség.

* Nyilvános elismerés és köszönet.

Kötelességemnek tartom a mai napon, mikor igazgatói hivatalom összes teendőivel le kell számolnom, nyilvánosságra hozni, itt a nagyközönség előtt elismerni és megköszönni városunk három derek vendéglősenek azt a tényét, hogy ők főiskolai tanulóink közül egyeket magukhoz fogadván, ezeket az egész iskolai éven át teljesen díjtalanul elemezték. Nevezete en M i l ő c k e r Lajos ur a »Bika« vendéglő bérlője két joghallgató, N e m e t h András ur a »Debreczen városához« címzett vendéglő tulajdonosa 1 joghallgató tanítványunknak adott ebédből és vacsorából álló ilyen ellátást, H a u e r Bertalan ur, az »Angol királynőhöz« címzett szálloda tulajdonosa pedig három kisebb tanulóink, és pedig egy református, egy római katolikus és egy izr. vallású növendékünk reggelivel, ebéddel és vacsorával való ellátására vállalkozott, s midőn főgymnasiumunk igazgatósága csak református tanuló tudott ajánlatba hozni, a magik két helyet — ha jól tudom — más iskolák növendékeivel töltötte be Hauer ur. Mert szegény tanuló van sok, akármelyik iskolában is, csak samaritánus szív kell, mely fölszedje és gondozza őket. Ugy gondolom, hogy az elmondott minden tiszteleire és eismerésre méltó jötekonyság nem kíván különös kommentárt, különösen akkor, ha tudjuk, hogy Milócker ur, teljesen észrevétlenül, alta am sem tudva, már előző évben, mikor szintén igazgató voltam, — vagy tán előző évben is gyakorolta akadémiai tanulóinkkal szemben az emberbaráti szeretetnek ezt a nemes munkáját. Fogadják a főiskola nevében mondott halás köszönetemet. Tetők szolgáljon például e város más tehetős polgárainak is, hogy legyen Debreczen ebben az igazán nagy értelemben is »Az iskolák városa.«

Debreczen 1900 június 30. C s i k y Lajos akadémiai igazgató.

* **A Dongó** legújabb száma változatos tartalommal megjelent. Az ügyesen megszerkesztett elczlapot ajánljuk az olvasó közönség figyelmébe.

* **Hol tölti a nyarat?** Itt az ideje, hogy határozzunk, az iskolaévnék vége, a színházak zárva, a forró nyári napok pedig küszöbön vannak, a városi élet tehát nemsokára tühretetlen lesz. Ha fenti kérdésre díjat tűznék ki, jobb választ nem kaphatnánk, mint: Én Párisba utazom és pedig kizárólag F u c h s H. v á l t ó h á z á n á l, B u d a p e s t I V. Kecskeméti utca, továbbá Szentkirályi Tivadaránál, Debreczenben kapható a világhírű Thos Cook & Son czég jegyével. E jeggyel tetszés szerinti időben II. osztályú gyorsvonattal lehet Párisba és vissza utazni, 10 napi kiűnő ellátás párisi elsőrangú szállodában, szabad bemenet a kiállítási területére, felszállás az Eiffel toronyra, baleset biztosítás 10000 koronára stb. három heti tartózkodás Svajcz vagy Tirol egyik legszebb pontján. A vilákiállítás megtekintésének és a kiűnő nyaralásnak ily szerencsés egyesítése csupán 360 koronába kerül, mely összeg részletekben is lefizethető. Bővebb felvilágosítást a prospectus nyújt, melyet Fuchs H. váltóháza bárkinek készséggel bérmentve megküld.

* **Thierry gyógyszerész balzsama** és Centifolien kenőcse biztosan gyógyítja a szenvedőket és ezért legjobban ajánlhatjuk. Hirdetést lásd lapunk mai számában.

* Fürdő megnyitás Püspökladányon.

A püspökladányi nagy gőzmalom részvénytársaság, a vasuti állomás szomszédságában levő malomtelepen, az ottani kiűnő hatású sziklás forrás felhasználásával egy minden tekintetben kifogástalanul s teljes kényelemmel berendezett új fürdőt építtetett, részint gyógy-

czélokra, mely oldaláról e viz a környéken már rég igen jó hirben áll, részint csak fürdés szempontjából, mely czébból kitűnő artézi vizű kutat is furatott a telepen. Vidéki vendégre tekintettel, lakó és halószobák is állanak a gyógyulást keresők számára, szintén modern kényelemmel berendezve. Az ünnepélyes megnyitás jul. hó 1-én vasárnap délután történik, melyre az igazgatóság nagy előkészületeket tett, hogy a vidékről is nagy számban érkező vendégeket megfelelően fogadhassa. Örömmel jegyezzük fel ezen környékbeli közég haladását s különösen kiemelkedőnek tartjuk, hogy e malom és fürdőtelep tisztán a p. ladányi közönség, mint eszényesek áldozatkészségét s haladó szellemét hirdeti. Szívesen hívjuk fel a közönség figyelmét e megnyitásra s általában a fürdő támogatására.

* **Zene.** A Corso kávéházban Kiss Béla teljes zenekarával igen valogatott műsorral zene-estély fog tartatni.

* **Ma SZOMBATON és holnap VASÁRNAP a »Debreczen« városához címzett vendéglő nagy udvarkertjében a katona zenekar válogatott nagyszabású műsorral hangversenyt tart. Számos látogatást kér — tisztelettel — Németh András vendéglős.**

Debreczen fejlődése

Czim alatt legnagyobb meglepetésemre olvasom, hogy kartárs ur nem elégzik meg, azt hiszem, elég tárgyilagos és nyílt magyarázattal tegnap válaszában, de sőt újabb kérdést intéz hozzám, újabb váddal terheli.

Ujabb kérdésére, miért nem baj, ha tehetőség ember mellőzök a bizottságokból hanem csak ellenzéket? Röviden válaszolhatom hogy ezt ismét nem állítottam incriminált cikkemben; de habeat sibi, hát ha-onló kérdésel felelek.

De ez csak baj, ha a szakembereket csupán azért; mert az ellenzékekhez tartoznak, ki kell a bizottságokból buktatni?

Ami vádat mintha én — cikkemből idézett szavammal — ugyancsak ama bizottságok tagjait önérdékeik kulivalásával zyanusítani akarnám, ugyancsak leghatározottabban visszautasítom.

Midőn pedig ezt úgy mint ama többi, én mint saját cikkemnek legcompetensebb magyarázója visszautasítom, még ez egyszer összefoglalom, mit és miért írtam, de kijelentem, akár megelégszik ezzel t. kartárs ur, akár nem, az ügyet részemről befejezetnek nyilvánítom és t. olva-ónak ítéletére bizon. kértök közül ki tárgyilagos, ki igazságos a másikkal szemben.

A »Debreczen« 23-iki számában a bizottságokról írott cikkemben és csupán a szabadelvű pártot és v. tisztikart kívántam apostrofálni, amiért a közjogi ellenzék jelenlétét a bizottságokban lehetetlenne tette, mivel én ama, már gyakran és tekintélyes alásu államférfiaktól is vallott nezetnek hódolok, miszerint közügyek tárgyalásánál hasznos, sőt szükséges erős és tárgyilagos ellenzékek jelenlét, és hogy a vita hevében érlelődnek legalaposabb az eszmék.

Az egészségügyi és kórházi bizottságok utóbbi határozatait, mint olyanokat, melyek hozatalát behatóbb, tárgyilagosabb elbírálásnak kellett volna megelőznie, tehát példa gyantént említettem.

Hogy ezeket és nem a jog- és pénzügyi v. loavató bizottságok ténykedését bíráltam, azt hiszem igen természetes állásomnál fogva.

Hogy e téren dr. Kenézi kartárs urral kell összetűzőm, mint a műtrágya gyárak iránt folyamodó közkereseti társaság tagjával, szintén sajnálom ama tiszteletem fogva, melylyel iránta viseltetem.

Ez utóbbi körülmény azonban, noha engem táán bővebb előzetes megfontolás után véleményemnek e tárgyban nyilvánításától visszatartott volna, Őt is kartárs ur arra ne ragadtassa, hogy elhagyja tárgyilagossága.

Kérdéseket intéz én hozzám, melyekben olyanok magyarázatát kéri, mit sem én, sem senki közölünk, eddig nem állított t. i. mi teszi kiválóan alkalmassá a közjogi ellenzéket, az egészségügyi kérdések elbírálására?

Miért nem lehet czélszerű határozatokat hozni egészségügyi kérdésekben ellenzék nélkül? Ezekre mint legsajátabb eszméire adja meg önmagának a feleleteket.

Már pedig mi hivatkozhatnánk az idő-kori elnök urakra, vitákat provokáltunk ugyan mig ott voltunk a bizottságokban: de a közszük-egletek szem előtt tartásával mindig tárgyilagosaak voltunk és nem imputáltunk magunknak kiválóságot, mint állítja.

Az eddigiekből remelem mindenki meggyőződhetik, hogy mi sem állott tavolabb tőlem, mint a ne-em t. kartárs ur által importált megro vasa nevezett bizottságoknak.

Hogy én pl. a műtrágyák, vagy értsük meg egymást a két lerakódó telep engedélyezését egyesek v. szövetezeteknek helyesnek nem tartom, lehet az én helyes vagy helytelen nezetem, de nem megrovas, mert ha ama bizottságban helyet foglalnék okainál ez irányban (kifejtve talán sikerült volna nekem az egyhangu határozatot megváltoztatni) talán nem: de széle-ebb mederbe tereltem volna a vitát, az kétségtelen.

En műtrágya gyártáshoz nem értek, azt sem tudom a fix v. folyékony anyagok értéke-ebbek e a gyártásnál; de szívesen tanulok kartársamtól és elfogadom, hogy a fix szemét hulladék v. szalas trágya bir az önök által felhalandó telepre nevez értékekkel és ezért eleve nem reflectálnak a csatornák és beaizek adia folyékony fertőző anyagokra,

Közegészségügyi szolgálatot azonban ily telep csakis éppen a folyékony anyagok feldolgozásával tenne, amiért is ba önök erre mint értéktelenre nem reflectálnak én a velem majdan egy véeményen levők amaz az értékesebbet oda nem fogjuk adni.

Fentartjuk azt ama műtrágyagyár részére, a mely majd a nyerendő nagy horderejű jogért a csatornák és belvizek tisztantartását és fertőtlenítését is elvállalja.

T. kartárs ur úgy találja, hogy bár a vállalatra nézve kedvezőbb, előnyösebb lenne egy telepen feldolgozni a szennyanyagokat és kész trágyát és éppen az egészségügyi bizottság nem tartotta kívánatosnak amaz anyagoknak a város-on át való hordása, én e kérdésben önnel tartok. Mert distingváljunk, hogy oktathassunk. Önök tisztán a fix anyagokat, vagyis a szalas és tömör trágya részére rendeznek be a telepüket, melynek hosszabb szállítása sem lehet káros, ha nem i: kívánatos, a melynek nem kell éppenséggel a város frequentáltabb utait át megtörténnie. Mindez legálább fölér amaz előnnyel, amit minden ily anyagoknak egy helyre telepítés és ott igazán gyárilag a folyékony, vagy vízzel kevert csatorna és ill-mhelyek tartalmával együtt feldolgozást nyújt a közegészség-ügynek. Azt mondja továbbá a t. kartárs ur,

Kufeké-féle gyermekklisztje

Magyarország, Auszria, Németország, saj. legelső hozzáértői aijak
Legjobb és legolcsóbb tájjalkozás egészséges és balbeteg gyermekeknek
Kapható minden gyógyszerházban, drogueriában és a gyárnál: R.KUFEKE, WIEN, VI/e

»A másik határozat, a melylyel a bizottságot megróttam, a bábaképző és lelenczház helyének meglejtése.

Mi sem állott távolabb tőlem, mint ama bizottságot megróni, de azt sem imputáltam magamnak, mintha találós mesének tartanám amaz intézetek elhelyezésének kérdését, melyet meg kell fejteni.

En azzal a kérdéssel már többször foglalkoztam, mindannyiszor teljesen nyíltan állást foglalva a bábaképzőnek ha nem is a kórház közelébe helyezése mellett és e melletti érveim között igen alárendelt jelentőségű a majdan létesítendő egyetem; hanem döntő és elhatározó kell, hogy ama tény legyen, miszerint kórházunk ly kiváló és szakközveti erőt a gyógygyászat terén mint igen tisztelt kartársam, nem nélkülözhet és ama szükségesség, hogy ez intézet közkórházunknak apólót is neveljen.

Egyébiránt amaz intézeteknek miként val felállítását tekintetében szívesen meghagyom kartárs urat véleménye mellett, ha megengedi, hogy nekem is meglegyen a magamé; de azt legnagyobb határozottsággal kijelentem, ha mint mondja soraival bizonyítani akarja, miszerint ama bizottságok meg sem oly vétkes könnyelműséggel jártak el, mint azt állítólag az én cikkemből kiolvastva úgy hiába fáradt, mert sem én, sem más közölünk illet nem állított és akarom hinni, állítani indítatva nem is lesz a közel jövőben.

Dr. Burger.

Nyílt-tér.

Hangok a közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

(Eredetiből magyarra fordítva.)

Tek. **Wilhelm Ferencz** gyógyszerész urnak
Neunkirchen, Alsó-Ausztria.
New-York 18/V. 98.

Jó Uram!

1895. november 12-én oly fokú rheumatizmust kaptam, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz naponap feküdtem egy helyben a nélkül, hogy megmozdulhattam volna. Testsúlyom 175 lbs-ról 133 lbs-re ment vissza, jelül ama borzasztó tájadmáknak, melyeken évente átmentem. Kipróbáltam mindenféle gyógymódot, a mit valaki csak valaha használt s melyet az orvosok kitaláltak, egészen a villamos török fürdőig, de azért annyira nem érzem magam jobban, hogy legutolsó kezelő orvosom nem asarl tőlem díjazást elfogadni, miután nem tudott rajtam cseppet sem segíteni. — Idők multával találkoztam egy barátommal, ki figyelmeztetett engem a **WILHELM-féle csusz és kőszvényellenes vértisztító theájára**, mint a mi csa hatatlan szer a rheuma ellen. Én elmondtam neki, hogy mennyi minden megpróbáltam már s kevésbé bízom ezen theában is. Ugy tetszik, hogy a sors keze működött abban, hogy én önnök írjak s hogy éreztem, hogy van még ami engem meggyógyít. Meggyőződtem, hogy a mentőszer létezik. Nem tudom szavakban kifejezni ama rettenetes kínokat, a melyeket a legutolsó 3 évben átéltem. De most ez nem háborgat többé engem s ezen pillanatban úgy érzem magam, mint a ki újjászülött s nem tudok a világnak nagyobb kincsét a **WILHELM-féle csusz és kőszvényellenes vértisztító theánál**. Kérem önt uram, legyen szives Wilhelm-féle csusz s kőszvényelleni theából nekem 12 csomagot küldeni. Önnök a legfőbb egészséget s hosszú életet kívánva vagyok őszinte tisztelője **Gordon M. József** 179. orchard st. New-York Egyesült-Államok. — Kapható minden gyógyszer-tárban. — Főraktár: **TÓTH BELA** gyógyszerésznél Debreczenben.

Előnyösen ismert kitűnő gyártmányu

stíriai lódent

divat kelméket, fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre, szállit:

Kastner és Öhler cég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

A szénsavas ásványvizek királya a borszéki borvíz.

Borszéki gyógyfürdőn

Erdély, Csikmegye,

a fürdő idény tart Junius 15-től Szeptember 15-ig.

Borszék Szász Régen között kényelmes bérkocsik, junius 1-től szept. 1-ig gyorskocsik közlekednek. Gyorskocsira előjegyezhetni **Miklós, Görögnél** Szász-Régen.

Prospectussal, felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság, Borszék.**

Posta, távirda, állandó fürdőorvos helyben.

Borszék, 1900. június hó.

Igazgatóság.

Kapható mindenütt; Debreczenben: **Csanak József, Kontsek Géza, Geréby Fülöp** utadai, **Szabó Zsigmond** és **Félegyházi János** uraknál.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kétfős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogró morzsolók,

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs vágó és hamozó gépek, legújabb szerkezetű szabad, önműködő »Syphonia« gyümölcs és szőlővessző permetezők gyártanak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kizár. szabad, gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

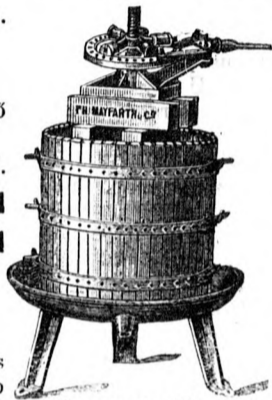
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronz éremmel.

»Az országos gazdasági egyeslet« által a nagy arany éremmel kitüntetve Szegeden 1899.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvetetnek.

Csak ezzel a törvényess. bejegyzett védőjeggyel valódi.

LONDON, Chief Office S. W. 48 Brixton Road.

Főraktárak: Burmann, Angol India, Agen. Zágráb.

Algier, Amsterdam, H. Sanders, Rokin 8, Basel.

Szt. János gyógytár, W. Kratz, Belgrad.

Nikola A. Dolini, gyógytár Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C. Bologna, Bruxelles, Pharmacie Ch. Delaere & Co.

Budapest, Török J., Dr. Egger L. és J. Cáló.

Cöln a Rh., Noris.

Debrecen, Eich, Luxembourg, Schmidt P., Győr.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvény-széknel bejegyzett »apáca«-védőjeggyel van ellátva. Főtülmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbatéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(sodakenőcseknek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszert, újában pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbatéveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéketlen, ugynevezett házi kenőccsöket s más efféleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszer-tár és gyár a Védőangyalhoz, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Issigeac, Dordogne, Koppenhága, fabrikek farma.

Milánó, A. Bertoloni.

Malmö, Sverrig, Apot. Lejonot.

Nantes, Pharmacie C. Frodet.

Nápoly, Palermo.

Páris, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des Francs Bourgeois.

Prága, Róma,

Corso, Agenzia del Policlinico.

Roubaix, Pharmacie F. Gerrath.

Sarajewo, Szeged, Temesvár.

Triest, Velence, Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvényess. bejegyzett védőjeggyel valódi.

57474

Új férfi, fiu és gyermek ruha raktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy az **Alföldi takarékpénztár épületében**, a „Bika“ szállodával szemben

férfi, fiu és gyermek ruha raktárt

nyitottam. — Egyttal felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét arra, hogy városunk egyik legjobb és legösmertebb cégnek **egész ruharaktárát megvettem** s így ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb anyagból készült, legdivatosabb

uri és gyermek ruhákat

bámulatos olcsó árban bocsáthatom a t. vevők rendelkezésére.

Tess k meggyőződést szerezni, hogy csakis nálam lehet jó árú olcsón vásárolni.

Tisztelettel

Ifj. NEUMANN M.

A „BIKA“ SZÁLLODÁVAL SZEMBEN.

MELOCCO PÉTER

BUDAPEST,

⊕ márvány-mozaiklap, cement-műkő, cementárugyár ⊕
betonépítési vállalat.

Központ: BUDAPEST, VI., Dévai-utca 21.

Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

Csatornázások, Vizlecsapolási és száraztételi munkálatok.

Hidak és zsilipek építése betonból. Istálló berendezések: jászlak, burkolatok comprimált portland-cement-betonból.

Műkögyártás: lábazatok, szökőkutak, vízmedenczék.

Betonjárdák.

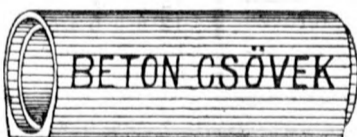
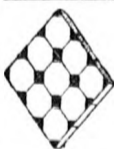
Márványmozaiklap: cementlap, keramitlap burkolatok.

Mozaik és terrazzo munkák.

Csömöszölt portlandcement-betoncsövek gyártása csatornák és átvezetésekre.

RABITZ- és MONIER szerkezetű építkezések. Tűzbiztos födémek.

Portland- és román-cement és egyéb építési anyagok **RAKTÁRA.**

Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

Szivattyuk Mérlegek

Minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb csövekre. Legjobb gummi- és kender-tömlők.

Mindenféle csövek.

Legújabb javított rendszerű tizedes és futó súlymérlegek fából és vasból, kereskedelmi, gyári, mezőgazdasági, ipari és házi csövekre.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

I. Schwarzenbergstrasse 6. **W. GARVENS, Bécs** I. Wallfischgasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kultúrú-vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

Kapható Debreczenben: Geréby Fülöp utódai, Csanak József, Kornhoffer József, Rickl József, Zelmos, Czeglédi Józsefné, Szabó Zsigmond, Konksek Géza, Hirsch Ferencz, Felegyházi János, Göcsey István, Tóth Kálmán, Róth Antal, Mayer József, Leidenfrost G., Békés Emil, Bán László, Varay János és Varay József jól felszerelt fűszer, csemege és ásványvíz kereskedésében.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3,10 mtr. (frt 2,75, 3,70, 4,80 jó
hosszu, teljes uri öl. — 6.— és 6,90 jobb
tönyt (kabát, nadrág, — 7,75 finom
mellény) ad, ára csak — 8,65 finomabb
— 10.— legfinomabb)

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő, szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállításiért jótállás. A magánfelek előnyei tetemesek: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

802
1900 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak Sp. IV. 116/9—1900. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Németh András részére, ismeretlen tartózkodásu Rosznak László képviselőjében Dr. Király Péter ügyvéd, ügygondnok debreczeni lakostól 1600 korona tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 267 kor. 84 fillér perköltség erejéig 1900. február 10 és 1900. évi június hó 2 án bíróilag lefoglalt és 2064 kor. 80 fillérre becsült borok, butorok, ágyreműek és egyéb ingóságok **1900. évi július hó 6-án délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Petőfi tere, a Kulesár Mihály vendéglős lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Debreczen, 1900. évi jun. hó 21-én

Bódogh Zsigmond
bírói kiküldött.

